

DAMIR JURAS*

Povrede službene dužnosti s obilježjem korupcije

Zakonom o policiji¹ propisano je jedanaest težih povreda službene dužnosti te obvezatno izricanje disciplinske kazne prestanka državne službe ako policijski službenik bude proglašen odgovornim za težu povredu službene dužnosti koja ima obilježja korupcije, kao i obvezatno udaljenje iz službe policijskog službenika protiv kojeg je pokrenut kazneni ili postupak zbog teže povrede službene dužnosti s obilježjima korupcije (čl. 96., čl. 110. st. 2. i čl. 112. st. 1.). Zakonom o policiji nije definiran pojam korupcije². Sudska praksa zauzela je stajalište da se koruptivnim radnjama policijskog službenika smatra svaki oblik zlouporabe vlasti radi osobne ili skupne koristi, bez obzira na to je li riječ o materijalnom ili nematerijalnom interesu³.

Iz sudske prakse:

„Ovaj Sud u cijelosti prihvata obrazloženje prvostupanjskog suda vezano za koruptivna obilježja djela koja se tužitelju stavljuju na teret. Naime, i ovaj Sud smatra da iz cjelokupnog spisa predmeta, imajući u vidu povrede koje se tužitelju stavljuju na teret, a u kontekstu zakonom propisane dužnosti policijskog službenika da čuva podatke koje je saznao u obavljanju i povodom obavljanja posla, te da je iste neovlašteno prenosio zainteresiranim osobama, proizlazi da se radi o koruptivnom djelu. Naime, korupcija podrazumijeva, između ostalog, i povrede koje zlouporabom svog položaja počini policijski službenik neovisno o tome da li je ili nije primljena neka usluga, dar ili novac“, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, presuda broj: Usž-4413/19-2 od 3. lipnja 2020.

„Prema ocjeni ovog suda pogrešno prvostupanjski sud zaključuje da odluka tuženika predstavlja tzv. odluku iznenađenja u odnosu na tužitelja. Takav zaključak je pogrešan jer

* dr. sc. Damir Juras, MUP RH, Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja u Splitu, viši znanstveni suradnik, viši predavač.

¹ Zakon o policiji, NN 34/11., 130/12., 89/14., 151/14., 33/15., 121/16., 66/19., 155/23.

² Etički kodeks policijskih službenika, NN 145/23., za potrebe Kodeksa, čl. 6., korupciju definira kao svako ponašanje kojemu je cilj pribavljanje osobne koristi za sebe ili drugu osobu, zloupotrebljujući položaj i ovlasti te zanemarujući opći interes koji se štiti.

³ Juras, D., Disciplinska odgovornost policijskih službenika, u: Policija kao zaštitnik građana (ur. Giljević, T.; Staničić, F.), Institut za javnu upravu, Zagreb, 2022., str. 228.

tuženik nije utemeljio svoju odluku na pravnoj osnovi koja je bitno različita od one kako ga je utvrdilo prvostupansko tijelo, ali je na temelju tako utvrđenih činjenica izveo drugačiji zaključak. Prema ocjeni ovog Suda prvostupanski sud jednako tako pogrešno zaključuje da tuženik nije imao argumenata za zaključak da je tužitelj počinio disciplinsko djelo s obilježjem korupcije. Disciplinsko djelo odavanja službenih podataka neovlaštenoj osobi tuženik je okarakterizirao kao koruptivno djelovanje, s obrazloženjem koje u potpunosti prihvaca i ovaj Sud. Naime, Zakon o policiji ne sadrži zakonsko određenje pojma korupcije, a korupciju u skladu s pravnim shvaćanjima ovog Suda predstavlja i zloupotreba službenog položaja. Tužitelj je zlouporabio položaj policijskog službenika na način da je koristeći svoje ovlasti pristupio službenim podacima Ministarstva unutarnjih poslova (dalje: MUP) i iste odao neovlaštenoj osobi (...). Na opisani način tužitelj je ostvario interes (...) ili s njim povezanih osoba jer (...) odnosno te druge osobe ni na koji drugi legalan način, kao neovlaštene osobe, ne bi mogle doći do službenih podataka MUP-a. Ovakvo shvaćanje u skladu je sa shvaćanjem ovog Suda iznesenim i u presudi, poslovni broj: Usž-2177/20-2 od 10. lipnja 2020.“, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, presuda broj: Usž-1890/2023-4 od 14. ožujka 2024.⁴

Engl.: *Violations of Official Duties with Elements of Corruption*

⁴ Citirandom presudom uvažena je žalba tuženika Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Službe disciplinskog sudovanja, Drugostupanjskog disciplinskog suda u Zagrebu i poništena presuda Upravnog suda u Zagrebu, poslovni broj: UsI-1704/22-7 od 31. ožujka 2023. te odbijen tužbeni zahtjev tužitelja (...) kojim je traženo poništavanje/oglašavanje ništavim rješenja tuženika, klasa: UP/II-114-04/22-02/41, urbroj: 511-01-158-22-5 od 29. travnja 2022.

UPUTE AUTORIMA

Opće informacije

Policija i sigurnost objavljuje recenzirane znanstvene i stručne radove iz djelokruga rada policije, područja policije i policijske znanosti, kriminalistike, kaznenoga materijalnog, procesnog i izvršnog prava, međunarodnoga javnog i kaznenog prava, nacionalne sigurnosti, kriminologije, penologije, viktimalogije, sudske medicine, forenzične psihologije i psihijatrije te srodnih grana (povijesti policije, forenzične antropologije, kriminalističke statistike i sl.). Također objavljuje radove u rubrikama: Iz prakse za praksu, Policijsko postupanje i sud-ska praksa, Pogledi i mišljenja, Prikazi i osvrti i Studentski radovi. Prije objave znanstvenih i stručnih radova provodi se postupak dvostrukе anonimne recenzije. Radovi se objavljaju na hrvatskom i engleskom jeziku.

Uredništvo prima neobjavljene radove i/ili radove koji nisu upućeni drugome radi objavljivanja. Tekst rada napisan u Microsoft Wordu dostavlja se e-mailom na *policijaisigurnost@mup.hr* ili na CD/DVD-u ili USB-u na adresu:

Policijska akademija "Prvi hrvatski redarstvenik"
Služba za nakladničko-knjižničnu djelatnost i Muzej policije
Av. Gojka Šuška 1, 10 040 Zagreb

Prepričanje rada

Opseg ukupnog rada ograničen je, u pravilu, na 20 autorskih kartica (1 kartica ima 1800 znakova s prazninama, što znači da rad treba imati ukupno oko 36 000 znakova s prazninama) Uredništvo zadržava pravo da rukopis prilagodi općim pravilima uređivanja časopisa.

U lijevome gornjem kutu naslovne stranice rada piše se puno ime i prezime autora (ili više njih, jedan uz drugoga), a u napomenama ispod crte (fusnotama) navodi se znanstveno-nastavno i/ili nastavno zvanje, naziv ustanove u kojoj autor(i) radi i njegova funkcija. Naslov rada piše se velikim tiskanim slovima po sredini stranice te mora biti koncizan i informativan.

Nastavak rada, za recenzirane članke, sadrži sažetak na hrvatskom i engleskom jeziku, koji ne treba prelaziti 250 riječi i kojim se ukratko predstavlja sadržaj članka, opći prikaz teme, metodologija rada, postavljene teze i sl. Ispod sažetka pišu se ključne riječi, ali ne više od šest ključnih pojmovi.

Tekst članka dijeli se na: uvod, razradu teme (koja se dijeli na poglavlja i potpoglavlja) i zaključak. Naslovi uvoda, poglavlja i zaključka pišu se velikim tiskanim slovima, a naslovi potpoglavlja malim slovima. Ako je tekst popraćen slikama, grafikonima i drugim prikazima, ispod njih treba stajati njihova numeracija i kraći opis sadržaja (legenda do dva retka). Napomena ispod crte (fusnota) služi za popratni komentar ili objašnjenje koji opsegom zadovoljavaju informativnost napomene.

Citiranje

Podaci o citiranom tekstu ili pozivanje na tuđi rad pišu se na kraju teksta ili u samom tekstu – u zagradi. Navodi se: prezime autora, godina izdanja te broj stranice ako se dio teksta citira [primjerice, za pozivanje na tekst (Dujmović, 2003) ili citiranje teksta (Modly, 1996:53)].

Na kraju rada navodi se popis literature poredane i numerirane po abecednom redu prezimena autora (ili prvog autora). Ako je više radova istog autora, oni se navode po kronološkom redu objavlјivanja od novijega prema starijem.

Radovi se citiraju na sljedeći način:

a) iz knjige

Matković, H. (2006). *Na vrelima hrvatske povijesti*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.

Horvatić, Ž., Cvitanović, L. (1999). *Politika suzbijanja kriminaliteta*. Zagreb: MUP RH.

b) iz članka

Solomun, D. (2006). *Ekonomski aspekti nacionalne sigurnosti*. Policija i sigurnost, 15(1–2), 1-21.

c) iz dijela knjige ili zbornika

Josipović, I. (1996). *Pravni i politički aspekti nastanka Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju*. U: Šimonović, I., Vukas, B., Vukmir, B. (urednici). Hrvatska i Ujedinjeni narodi. Zagreb: Organizator, 183-196.

d) iz diplomskog, magistarskog ili doktorskog rada ili disertacije

Pogačić, K. (2006). *Zadaci, ovlasti i mogućnosti Hrvatske gorske službe spašavanja u akcijama traganja za nestalim osobama*. Diplomski rad. Zagreb: Policijska akademija, Visoka policijska škola.

Ako se autor koristio radom objavljenim na internetu, uz navedene podatke potrebno je navesti punu adresu internetske stranice i dan kada je stranica pregledana (npr. <http://www.mup.hr> – 20. 12. 2006.).

Sažetak

Na kraju teksta prilaže se sažetak članka napisan u trećem licu i preveden na engleski jezik. Ispod sažetka navode se ključne riječi prevedene na engleski jezik. Za članke koji ne podliježu recenziji nije potrebno izraditi sažetak članka, već samo naslov treba prevesti na engleski jezik.

Podaci o autoru

Rukopisi (koji se ne vraćaju) i dopisi (koji među ostalim sadrže: adresu autora, telefon za kontakt i/ili e-adresu, OIB, broj žiro računa i naziv banke) Uredništvu se šalju na adresu:

Policijska akademija “Prvi hrvatski redarstvenik” Služba za nakladničko-knjjižničnu djelatnost i Muzej policije, za časopis Policija i sigurnost, Avenija Gojka Šuška 1, 10 040 Zagreb, (*policijaisigurnost@mup.hr*).

Uredništvo